

UNDERSÖKNING AV RISK FÖR BMP

Detaljplan för del av Karlberg 1:21, Norsjö kommun

Enligt 6 kap. miljöbalken om miljöbedömningar ska en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program göra en strategisk miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen, om dess genomförande kan antas medföra BMP (betydande miljöpåverkan). Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling främjas.

Innan myndigheten eller kommunen tar ställning till om BMP kan antas uppstå ska undersökning göras som identifierar de omständigheter som talar för eller emot att BMP kan uppstå (enligt de kriterier som anges i *Miljöbedömningsförordning*, SFS 2017:966). När undersökningen är genomförd ska kommunen eller myndigheten ta ett särskilt beslut som redovisar identifierade omständigheter. Beslutet ska tillgängliggöras för allmänheten, men kan inte överklagas särskilt. Samråd ska även ske med de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av planen, programmet eller ändringen.

Om BMP kan antas uppstå ska de omständigheter som talar för detta utredas i en MKB (miljökonsekvensbeskrivning). Det som framkommer i MKB ska integreras i planarbetet och handlingen ska samråd i samband med planprocessen.



Översiktskarta, planområdet markeras ungefärligt med rött.

Planens namn/beteckning	Detaljplan för del av Karlberg 1:21, Norsjö kommun i Västerbottens län.
Planens syfte och huvuddrag	Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för bostäder och centrumverksamhet. Området omfattar del av fastigheten Karlberg 1:21 inom Norsjövallen tätort. Fastigheten ägs av Norsjö kommun.
Sammanfattande bedömning	För att utreda om BMP kan antas har en genomgång av påverkansfaktorer genomförts (vilket redovisas i detta dokument). Detaljplanens genomförande bedöms sammanfattningsvis inte vara av den art och storleksordning som bedöms leda till BMP. En MKB (miljökonsekvensbeskrivning) för detaljplanen, där konsekvenser identifieras, beskrivs och bedöms behöver därmed inte tas fram för detaljplanen. De aspekter som kan leda till inverkan ska dock särskilt behandlas i planbeskrivningen.
Planförfarande	Detaljplanen tas fram med standardförfarande och samråds därmed med en begränsad samrådsrets. Planförfarandet har valts då planen bedöms ha en begränsad allmän påverkan och är förenlig med Norsjö kommuns översiktsplan.
Upprättad av	Ellen Risberg, AFRY
Upprättad, datum	2025-12-11

Särskilda bestämmelser

1. En särskild MKB för detaljplaner med standardförfarande behöver inte upprättas enligt 4 kap. 35§ plan- och bygglagen om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.

Ja Nej

Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § miljöbalken (A eller B-verksamhet), och är MKB:n i detta ärende aktuell och tillräcklig*?

X

Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är MKB:n i detta ärende aktuell och tillräcklig* för detaljplanen?

X

**Kommentar:* Observera att det ska finnas en aktuell och tillräcklig MKB för verksamheten eller åtgärden. Tillräcklig bör bland annat innebära att MKB:n i det andra ärendet behandlar samma område som detaljplanen avser att omfatta.

2. Undantag från miljöbedömning enligt 6 kap 3§ miljöbalken: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.

Ja Nej

Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?

X

Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?

X

Kommentar: I förarbeten till lagstiftningen för miljöbedömning (prop. 2016/17:200 s.187) står det att undantaget inte är tillämpligt för en detaljplan som innebär att viss del av planområdet får tas i anspråk för totalförsvaret. Skälet till detta är att planen inte har som enda syfte att tjäna totalförsvaret.

Kravfaktorer

Ja på någon av punkterna innebär att detaljplanen kan leda till betydande miljöpåverkan - strategisk miljöbedömning ska därmed tas fram.

	Ja	Nej
Innefattar genomförandet av planen, programmet eller ändringen en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a§ miljöbalken (Natura 2000)?		X
Innebär detaljplanen förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § Miljöbedömningsförordning (SFS 2017:966).		X

MKB-projekt

Ja på frågan nedan innebär att ytterligare hänsyn ska tas i bedömningen om betydande miljöpåverkan.

	Ja	Nej
Möjliggör detaljplanen för ett MKB-projekt enligt 4 kap. 34 § PBL?		X
<i>Motivering: Aktuellt planförslag föreslår inte för något MKB-projekt.</i>		

Bedömning

För att utreda om planförslaget påverkan kan antas bli betydande har en bedömning skett med hjälp av en checklista.

Risk för negativ inverkan leder till att faktorn ska behandlas i planbeskrivningen.

Risk för betydande negativ inverkan leder till att faktorn dessutom ska behandlas i MKB.

	Ingen eller mkt liten risk för negativ inverkan	Risk för negativ inverkan	Risk för betydande negativ påverkan	Kommentarer
Berörs/påverkas skyddade områden:				
Riksintressen 3 och 4 kap mb	X			Området ingår i riksintresseområde för: -Skyddade vatten, Malån med tillhörande käll- och biflöden. Riksintresset bedöms inte påverkas av detaljplanen.
Natura 2000 område	X			Nej
Nationalpark 7 kap mb	X			Nej
Naturresevat 7 kap mb	X			Nej
Kulturresevat 7 kap mb	X			Nej
Naturminne 7 kap mb	X			Nej
Biotopskyddsområde 7 kap mb	X			Nej
Generellt biotopskydd 7 kap mb	X			Nej
Djur- och växtskyddsområde 7 kap mb	X			Nej
Strandskydd 7 kap mb		X		Delar av planområdet ligger inom 100 meter från Norsjön och

			omfattas därmed av generellt strandskydd.
			Strandskyddet har upphävts i gällande byggnadsplan, men skyddet återinträder i samband med framtagande av ny detaljplan då användning ändras.
			Strandskyddet avses att upphävas på nytt.
Miljöskyddsområde 7 kap mb	X		Nej
Vattenskyddsområde 7 kap mb	X		Planområdet ligger i utkanten av vattenskyddsområde för Norsjöwallen.
			Planområdet ligger nedströms och i vattenskyddsområdets utkant. Vidare möjliggör detaljplanen för icke-hälsovådlig markanvändning. Sammanfattningsvis bedöms detaljplanen inte medföra någon inverkan.
Interimistiska förbud 7 kap mb	X		Inga kända
Områdesskydd enligt internationella konventioner (ramsarområden, BSPA-områden, MPA-områden)	X		Nej
Landskapsbildskyddsområde	X		Nej
Naturvårdsavtal	X		Nej
Världsarv	X		Nej
Biosfärsområden	X		Nej

Skyddsvärda objekt eller områden i övrigt	X		Nej
Berörs/påverkas artskyddade och/eller rödlistade arter?	X		Under perioden 2000-2025 har inga observationer av rödlistade eller andra skyddade arter inrapporterats till artportalen.
Berörs/påverkas kulturmiljö?	X		Inga (kända) fornlämningar, områden eller objekt finns inom eller i närhet av planområdet.
Berörs/påverkas naturmiljö och/eller biologisk mångfald?	X		Nej. Den grönyta som finns inom planområdet är begränsad och bedöms inte omfattas av några större naturvärden.
Berörs/påverkas möjligheten till rekreation- och friluftsliv?	X		Planområdet omfattar bland annat en äldre fotbollsplan. Övrig tillgång till rekreativa anordningar i området innebär att tillgången fortsatt bedöms vara god i närområdet.
Berörs/påverkas tysta/ostörda miljöer?	X		Nej
Finns skred-/erosionsrisk och översvämningsrisk (beroende av klimatförändringar)?	X		Planområdet ligger cirka 80 meter från Norsjön. Planområdet ligger inom fastmark (morän) enligt SGU:s grundläggande geologiska karta (1:25000-1:100000) och bedöms översiktligt inte ligga inom riskområde för

				skred, erosion och översvämning.
Berörs/påverkas materiella tillgångar?	X			Nej
Innebär planförslaget energikrävande verksamhet?	X			Nej
Innebär planförslaget alstrande av större volymer av avfall?	X			Nej
Påverkas lokalklimatet?	X			Nej
Finns närliggande miljöfarliga verksamheter som medför risk för miljö och hälsa?	X			Planområdet ligger cirka 50 meter från en drivmedelsstation. Drivmedelsstationen bedöms ligga på tillräckligt avstånd för att inte utgöra någon risk.
Innebär planen möjlighet till miljöfarlig verksamhet som medför risk för miljö och hälsa?	X			Nej
Påverkas omgivningen av störningar från planområdet?				
buller	X			Nej
ljus	X			Nej
lukt	X			Nej
damning	X			Nej
elektromagnetiska fält	X			Nej
vibrationer	X			Nej
Påverkas planområdet av störningar från omgivningen?				
buller	X			Planområdet ligger cirka 20 meter från länsväg 365. Hastigheten på vägen är begränsad och trafikflödet är relativt lågt. Bullernivåer bedöms inte vara

				särskilt omfattande inom planområdet.
ljus	X			Nej
lukt	X			Nej
damning	X			Nej
elektromagnetiska fält	X			Nej
vibrationer	X			Nej
Påverkas stads- och stads-/landskapsbilden?	X			Nej
Påverkas sociala värden så som parker, grönområden, lekplatser, friyta, tysta områden etc.	X			Planområdet omfattar en fotbollsplan som kan försvinna, men utbudet av fritidsaktiviteter inom närområdet är fortsatt varierad.
Påverkas planområdet av barriärer från omgivningen?	X			Länsväg 365 går genom Norsjövallens samhälle, men då många av samhällets målpunkter ligger på samma sida av vägen som planområdet bedöms inte påverkan vara betydande.
Påverkas omgivningen av barriärer från planområdet?	X			Nej
Berörs/påverkas planområdet av förorenade mark- och vattenområden?	X			Nej
Påverkas omgivningen av risk för föroreningar i mark- och vattenområden från planförslaget?	X			Nej
Finns risk för höga radonhalter i planområdet?		X		Enligt kartering av radonförekomst från 1999 omfattas Norsjövallen av relativt stor till stor radonrisk.

				Då karteringen är övergripande är det svårt att avgöra ifall planområdet faktiskt omfattas av hög radonrisk. Hänsyn ska tas vid utformning av nya byggnader.
Påverkas planområdet av luftföroreningar från omgivningen?	X			Planområdet ligger i närhet av väg 365 men gaturummet bedöms, trots närliggande bebyggelse längs med vägen, inte vara stängt på ett sätt som skulle kunna föranleda problem med luftkvalitet.
Påverkas omgivningen av risk för luftföroreningar från planområdet?	X			Nej
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten inom planområdet?	X			Nej
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten utom planområdet?	X			Fastigheten är bebyggd och har befintliga utfarter som avses fortsätta användas.
Är planen förenlig med nationella, regionala och lokala miljömål?	X			Se redovisning i kapitel <i>Miljömål och miljökvalitetsnormer</i> .
Påverkas miljökvalitetsnormer?	X			Nej, se även redovisning i kapitel <i>Miljömål och miljökvalitetsnormer</i> .
Påverkas hälso- och folkhälsomål?	X			Detaljplanen är förenlig med hälso- och folkhälsomål.
Sociala konsekvenser/barnperspektivet	X			Tidigare skolbyggnad används inte och skolgården har inga

				kvarvarande anläggningar förutom fotbollsplanen, som är i mindre gott skick. Tidigare allmän yta för spontanidrott kan försvinna, men alternativa ytor och anläggningar finns i närområdet. Barn i Norsjövallen går skola i Norsjö tätort, vilket inte förändras som konsekvens av detaljplanen.
Förenlighet med gällande kommunala planer	X			Detaljplanens syfte bedöms vara förenligt med kommunens översiktsplan.

Miljömål

Syftet med de 16 miljöpolitiska målen (prop. 2004/05:150), totalt 16 stycken, är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta. Detta ska ske utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Länsstyrelsen har uppdraget att samordna det regionala arbetet för att uppnå de svenska miljömålen. Arbetet sker i samarbete med kommuner, näringsliv, frivilliga organisationer och andra aktörer för att miljömålen ska få genomslag i länet och miljön ska bli bättre. Länsstyrelsen följer också upp hur miljöarbetet går. Aktuellt läge går att läsa på miljömålsportalen (www.miljomal.nu).

Västerbottens län har anpassat de nationella miljömålen till regionala förhållanden. I den regionala miljömålsstrategin för 2023–2030 lyfts särskilt fram: Cirkulär ekonomi, minskade luftföroreningar, giftfri miljö, hållbar stadsutveckling och minskning av matsvinn. Trots många insatser bedöms inga miljömål kunna nås fullt ut i länet till 2030, men målen *Ingen övergödning* och *Grundvatten av god kvalitet* är nära att uppnås.

Samtliga miljömål och planens bedömda inverkan på dessa:

Miljömål	Planens inverkan
1 Begränsad klimatpåverkan	±
2 Frisk luft	±
3 Bara naturlig försurning	±
4 Giftfri miljö	x
5 Skyddande ozonskikt	x
6 Säker strålmiljö	±
7 Ingen övergödning	±
8 Levande sjöar och vattendrag	±
9 Grundvatten av god kvalitet	±
10 Hav i balans samt levande kust och skärgård	x
11 Myllrande våtmarker	x
12 Levande skogar	x
13 Ett rikt odlingslandskap	x
14 Storslagen fjällmiljö	x
15 God bebyggd miljö	+
16 Ett rikt växt- och djurliv	±

Förklaringar

+ positiv påverkan

++ mycket positiv påverkan

- negativ påverkan

-- mycket negativ påverkan

± obetydlig positiv eller negativ påverkan

x ingen påverkan

Kommentar: Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka något av miljömålen på ett betydande negativt sätt.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor från till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord.

MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljökvalitetsmålen. Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (*SFS 2010:477*), olika parametrar i vattenförekomster (*SFS 2004:660*), olika parametrar i havsmiljön (*SFS 2010:1341*) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (*SFS 2001:554*) samt för omgivningsbuller (*SFS 2004:675*).

MKN FÖR UTMOMHUSLUFT

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Detaljplanen bedöms inte bidra med någon betydande trafikökning. MKN riskerar därmed inte att överskridas på grund av detaljplanens genomförande.

MKN FÖR VATTENFÖREKOMSTER

Vattenmyndigheterna (5 stycken) har det övergripande ansvaret att se till att EU:s ramdirektiv för vatten (vattendirektivet) genomförs i Sverige.

Grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten har delats in i vattenförekomster för vilka bedömning har skett vilken ekologisk, kemisk eller kvantitativ status som vattnet har och vilka krav som ställs för att kunna upprätthålla och förbättra denna status.

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattendistriktet beslutade i december 2022 om (nya) MKN, åtgärdsprogram och förvaltningsplan för åren 2022–2027.

Nuvarande status och MKN för berörda vattenförekomster
(www.viss.lansstyrelsen.se, 2025-11-05):

Vattenförekomst	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Ytvattenförekomst: Norsjön	SE7208 87- 166877	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status 2033	God kemisk ytvattenstatus med undantag av kvicksilver/kviksilverföreningar och bromerad difenyleter.	Övergödning p.g.a. belastning av näringsämnen Miljögifter från atmosfärisk deposition

Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk status kan uppnås/upprätthållas.

Området ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp.

MKN FÖR OMGIVNINGSBULLER

Enligt *förordningen om omgivningsbuller (2004:675)* ska buller kartläggas och åtgärdsprogram tas fram i kommuner med mer än 100 000 invånare samt vid större vägar, järnvägar och flygplatser. Strategiska bullerkartor ska visa bullersituationen från föregående år. Även mindre kommuner bör i översiktsplanen visa var buller är ett problem, för att underlätta planeringen. Med förordningen infördes även en miljö kvalitetsnorm för buller. Målet är att sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa.

Då Norsjö kommun har färre än 100 000 innevånare och någon större väg inte berörs, finns därför inget formellt krav på bullerkartering. Det finns heller inte några beslutade miljö kvalitetsnormer.

Detaljplanen bedöms inte innebära någon bullerproblematik. De förändringar som planförslaget medför jämfört med dagens situation ska beskrivas i planbeskrivningen.